

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж 91/24
14.5.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Светлане Павић, председника већа, Александре Лековић и Сање Кнежевић Јојић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Никола Шиљековић, адвокат из Новог Сада, Душана Васиљева 24, против тужене ВВ из..., чији је пуномоћник Филип Гњатовић, адвокат из Београда, Гласиначка 25, ради дуга, одлучујући о жалби тужене, изјављеној против пресуде Другог основног суда у Београду П 2530/22 од 25.9.2023. године, у седници већа одржаној дана 14.5.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду П 2530/22 од 25.9.2023. године, у делу става првог изреке којим је обавезана тужена да тужиоцима солидарно исплати износ од 5.136 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате са законском затезном каматом почев од 21.7.2022. године па до исплате и у ставу трећем изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Другог основног суда у Београду П 2530/22 од 25.9.2023. године у преосталом делу става првог изреке који се односи на затезну камату, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужена да тужиоцима солидарно, досуђену закону затезну камату почев од 21.7.2022. године па до исплате, исплати у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, а у року од 15 дана од пријема ове пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првом изреке, обавезана је тужена да тужиоцима солидарно исплати износ од 5.136 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, са законском затезном каматом почев од 21.7.2022. године, па до исплате. Ставом другим изреке пресуде, констатовано је да је тужба повучена за износ од 1024 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, са законском затезном каматом почев од

21.7.2022. године па до исплате, а ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцима на име трошкова парничног поступка солидарно исплати износ од 169.720,00 динара.

Против наведене пресуде тужена је благовремено изјавила жалбу, побијајући је у ставовима првом и трећем изреке, како то произлази из навода жалбе, из свих законских разлога.

Испитујући правилност побијане пресуде, сходно овлашћењима из члана 386 Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр.72/11 са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужене делимично основана.

У проведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП-а, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а због којих би побијана одлука морала бити укинута. Супротно наводима жалбе тужене, изрека побијане пресуде је јасна и разумљива, а дати разлози о одлучним чињеницама су у складу са изведеним доказима и утврђеним чињеничним стањем, па се њена правилност и законитост могу испитати, због чега побијана пресуда није захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из тачке 12 наведене законске одредбе.

Према утврђеном чињеничном стању, сада пок. ГГ, баба по мајци тужилаца, дала је на зајам туженој новчани износ, који су пок.ГГ и тужена обрачунале на укупан износ од 6.160 евра, а тужена се обавезала да наведени износ врати када прода локал, о чему су оне сачиниле признаницу дана 5.5.2015. године, коју је потписала тужена. Покојна ГГ се више пута обраћала туженој да јој врати позајмљени новац, али тужена то није учинила, па је на инсистирање сведока ДД, који је био старатељ тужиоцу ББ до његовог пунолетства и са ГГ водио бригу о тужиоцима. ГГ је отишла код тужене и тражила јој да потпише признаницу, а што је тужена и учинила. Накнадно су се договориле да тужена новац исплаћује сада пок. ГГ преко рачуна, како би ГГ имала доказ о висини износа који јој је враћен. Из приложених налога за уплату утврђено је да је тужена, у периоду од 3.10.2015. године до 12.9.2016. године, исплатила на име „рата“ сада пок. ГГ укупан износ од 120.112,00 динара, а што је на дан закључења расправе 25.9.2023. године износило 1024 евра. Тужиоци су за овај износ од 1024 евра повукли тужбу, па је првостепени суд утврдио да је тужена дужна да врати тужиоцима, као наследницима сада пок. ГГ, износ од 5.136 евра.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, а применом одредби чл. 26, 148 став 1, 262 и 557 Закона о облигационим односима, а у вези одредбе члана 212 Закона о наслеђивању, првостепени суд је донео одлуку као у ставу првом изреке. Суд је оценом изведених доказа – признанице и исказа странака и сведока, утврдио да се у конкретном случају радило о уговору о зајму, по коме је правна претходница тужилаца, сада пок. ГГ, туженој дала новчани износ, који је тужена само делимично вратила. Сходно томе, тужена је дужна да испуни своју уговорну обавезу према тужиоцима, као правним следбеницима повериоца и исплати им дуговани износ, умањен за исплаћени део од 1024 евра, за који је тужба и повучена. На досуђени износ дуга првостепени суд је признао тужиоцима право на законску затезну камату, применом одредби чл. 277 и 324

став 1 Закона о облигационим односима и то од дана подношења тужбе 21.7.2022. године, до исплате. Одлуку о трошковима парничног поступка првостепени суд је донео применом одредби чл.153, 154 и 163 Закона о парничном поступку.

И по становишту Апелационог суда правилно је првостепени суд на потпуно и правилно утврђено чињенично стање, које се ни наводима жалбе не доводи у сумњу, применио материјално право и за своју одлуку у потврђујећем делу дао јасне и довољне разлоге, које у целости прихвата и овај суд и у смислу одредбе члана 396 став 2 Закона о парничном поступку на исте упућује.

Наиме, одредбом члана 17 став 1 Закона о облигационим односима, прописано је да су стране у облигационом односу дужне да изврше своју обавезу и одговорне су за њено испуњење, а одредбом члана 26 истог закона је прописано да је уговор закључен када су се уговорне стране сагласиле о битним састојцима уговора. Одредбом члана 262 став 1 наведеног Закона, прописано је да је поверилац у обавезном односу овлашћен да од дужника захтева испуњење обавезе, а дужник је дужан испунити је савесно и у свему како она гласи.

Одредбом члана 557 Закона о облигационим односима прописано је да се уговором о зајму обавезује зајмодавац да преда у својину зајмопримцу одређену количину новца или којих других заменљивих ствари, а зајмопримац се обавезује да му врати после извесног времена исту количину новца, односно исту количину ствари исте врсте и истог квалитета, док је одредбом члана 562 овог Закона прописано да је зајмопримац дужан вратити у уговореном року исту количину ствари, исте врсте и квалитета.

У конкретном случају, између пок. ГГ, као зајмодавца и тужене као зајмопримца, био је закључен уговор о зајму износа од 6.160 евра, који износ се тужена обавезала да врати када прода локал, а о чему је издала и признаницу дана 5.5.2015. године, која по својој садржини представља исправу о дугу. Своју уговорну обавезу враћања зајма тужена је само делимично извршила, тако што је у више рата вратила пок. ГГ износ од 120.112,00 динара, односно 1024 евра, колико је по средњем курсу НБС на дан закључења расправе 25.9.2023. године износила противвредност тог износа. Следом изнетог, а сходно цитираним законским одредбама, тужена је у обавези да тужиоцима, као наследницима сада пок. ГГ исплати и преостали износ позајмљеног новца од 5.136 евра. Тужена је дужна да своју уговорну обавезу изврши у свему како она гласи, у складу са одредбом чл.262. став 1. ЗОО и исплати тужиоцима дуговани износ почев од дана падања у доцњу, односно од дана када су је позвали да дуг врати, па је правилна и одлука првостепеног суда у погледу припадајуће законске затезне камате, за период од дана подношења тужбе 21.7.2022. године, до исплате.

Неосновани су жалбени наводи тужене да је првостепени суд погрешно применио материјално право када је правни однос странака ценио као уговор о зајму, а не као уговор о бесплатној остави, који је наводно између ње и пок. ГГ био закључен. Међутим, и по становишту Апелационог суда, правилно је првостепени суд у овој парници применио одредбу чл. 557. ЗОО и обавезао тужену да досуђени износ од 5.136 евра, исплати на име враћања зајма. Ово

стога што сви изведени докази упућују на логичан и јаан закључак да је тужена новац примила по основу зајма, о чему је издала и признаницу, на којој је одмах испод датума “ 5.05.2015.” констатовано “ГГ дала позајмицу”, а у којој је изричито навела “вратити кад продам локал”. Управо ове констатације, које је сама тужена унела у потврду о дугу (чију пуноважност није оспорила), говоре у прилог закључку суда да је закључен уговор о зајму, те да нема привидног правног посла који би покривао уговор о остави, како то неосновано тврди тужена, па нема места ни примени одредбе члана 66 Закона о облигационим односима.

Нису основани ни жалбени наводи тужене којима напада слободну оцену доказа првостепеног суда. Наиме, првостепени суд је правилно применио одредбу члана 8. ЗПП-а, којом је прописано да суд по свом уверењу, на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног поступка одлучује које ће чињенице узети као доказане. Овом одредбом установљено је начело слободне оцене доказа које подразумева одсуство законом утврђених правила о избору доказа и њиховом рангирању према доказној снази и суду препуштено да изврши њихову савесну и брижљиву оцену и да према специфичностима конкретног случаја и резултатима конкретног истраживања, слободно и без формалних ограничења цени изведене доказе и формира своје уверење о доказаним, односно недоказаним чињеницама.

У конкретном случају, првостепени суд је, поступајући у складу са начелом слободне оцене доказа и ценећи исказе парничних странака и саслушаних сведока, имао непосредно сазнање о начину давања исказа, те је своје стечено уверење о истинитости изложених навода исказао кроз оцену доказа у побијаној пресуди доводећи ове доказе у везу са писаним доказима. Контролишући овако извршену оцену доказа, Апелациони суд не налази било какву сумњу у истинитост утврђених чињеница, те неоснованим сматра жалбене наводе којима се докази другачије цене.

Како се ни осталим жалбеним наводима тужене не доводи у сумњу правилност и законитост ожалбене пресуде у потврђујућем делу, то је овај суд на основу одредбе члана 390 Закона о парничном поступку, одлучио као у ставу првом изреке ове пресуде.

Међутим, одлука првостепеног суда у делу става првог изреке којом је одлучено о исплати камате на износ главног дуга у еврима заснована је на погрешној примени материјалног права, о чему другостепени суд води рачуна по службеној дужности, сходно одредби чл. 386 став 3, у вези са одредбом чл. 376 Закона о парничном поступку.

Наиме, тужиоцима припада право на исплату законске затезне камате на досуђени износ главног дуга у еврима, али у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, сходно одредби чл. 395 Закона о облигационим односима, у вези са одредбом чл. 4 став 1 и чл. 5 Закона о затезној камати, због чега је одлучено као у другом ставу изреке ове пресуде. Сходно цитираним законским одредбама, законска затезна камата се обрачунава на износ у валути евро, па исплаћује у динарској противвредности, пошто је

законска затезна камата на динаре знатно виша, па би њеним досуђивањем туженикова обавеза неосновано била увећана.

Са наведених разлога применом одредбе чл. 394 тачка 4 Закона о парничном поступку, у вези са одредбом. чл 387 став 1 тачка 5 Закона о парничном поступку одлучено је као у ставу другом изреке ове пресуде.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка с обзиром на то да је иста донета правилном применом одредби чланова 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку, имајући у виду успех парничних странака у спору, као и нужне трошкове који су правилно одмерени према Адвокатској и Таксеној тарифи важећој у време пресуђења.

Са свега изложеног, а применом одредбе чл 401 тач 2 ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Имајући у виду исход жалбеног поступка, а како је тужена у другостепеном поступку успела само у незнатном делу, Апелациони суд је одбио њен захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка, па је применом одредбе члана 165 став 1 Закона о парничном поступку одлучио као у ставу трећем изреке ове пресуде.

**Председник већа-судија
Светлана Павић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић